

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

VII. Si quis audierit vocem meam, & aperuerit mihi januam, intrabo ad illum, & cœnabo cum illo, & ipse mecum. Apoc. 3. v. 20.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

ris ceteris, quibus continuò occuparis. *Præstolari in silentio salutare Dei.* Thr. 3. v. 26. Verùm si nihil horù facias, si non attendas, non appropinques, imò studio excites tumultum, ne audias, & vix primâ DEI voce perceptâ curriculum amicos quæras, qui multò clamant fortius, ut nugas, ut garras, rideas, & tristia illa, ut putas, phantasmata expellas cerebro, cujus quæso culpa est, si amplius nō audis, cujus est? *Noluerunt attendere*, ecce primum malum, quod diximus, & *averterunt scapulam recedentem*, ecce alterum, & *aures suas aggravaverunt, ne audirent*, ecce tertium. Zach. 7. v. 11. nota proinde non dicere Dominum: *Si quis audierit pulsus meum, sed vocem meam*, quia tam facile non est non audire pulsus, sicut non audire vocem, non est tam facile non audire conscientie remorsus, quamvis nonnulli ad hunc etiam denique obsurdescunt. Facilius est non audire aded vocem, quæ sonus est naturâ suâ multò nobilior. Fieri ergo potest, ut non observetur Inspiratio Divina. *Porrò ad me dictum*

est verbum absconditum, & non
trivè suscepit auris mea *verbum*
ejus. Job. 4. v. 12. Tu metum
plica ad omnia, quæ DEUS
quirit: *Loquere Domine, & au-*
dit servus tuus. 1. Reg. 3. v. 10.
voluntas audiendi prima dispositio
ad voluntatem aperiendi, & con-
sus quidam inchoatus. ne con-
ut ille deinceps frustra se fatiga-
pe qui vult intrare, non semper
fat, non semper clamat, sed
intervalla facit. nunc magis ma-
nūs pulsat, magis minime
quin detur certa regula, & si
ab ostio cordis tui non penit
dat, quamvis videat se parum
sè tractari; tanta est ejus
uterur tamen pulsū rariore, &
miliore voce. Atque in hoc
placet isthic relinquere peccat
nempe ut talem, quamvis
præventum à DEO, ut penit
agat, ut proficiat quoque,
perfectus existat, prout in
reliquorum, quæ non poterat
sunt omnia discuti, magis in

VII.

Si quis audierit vocem meam, & aperuerit mihi januam, intrabo ad illum, & cænabo cum illo, & ipse mecum. Apoc. 3. v. 20.

Considera factò jam proposito aperiendi januam vocanti (qui est status ille, ad quem prior meditatio peccatorem deduxit) non desunt difficultates superandæ, ut ad actum per-

venias. oportet incommo-
oportet discutere se ipsum, & prius
primum deponere naturam
gnitiam ad bonum. quis
superabit libens, si videat, in

nem superanda sit : nempe ut domi-
 tare recipiat tantum Hospitem, quan-
 tus est DEUS : *Si quis aperuerit mihi*
Jannam, intrabo ad illum. O grande
 verbum dicere *Mihi* ! maxima ergo
 difficultas ad portam invenitur, quã
 clauditur ostium. quãnam illa por-
 ta? Peccatum. istud est obstaculum,
 quod tam diu aditum cordis DEO
 interclaudit. istud autem removeretur
 immo mutandæ vitæ proposito, quod
 est omnino illi aperire. verum est te-
 nere quosdam portam istam non mo-
 do serra clausam, sed sudibus, clavis,
 vechibus obstructam. & hi sunt, qui-
 bus maxime laborandum, hi, inquam,
 qui intricati malâ consuetudine adhuc
 peccatis occupantur operibus, aut gra-
 vim habent obligationem restituendi
 honorem, vel facultates ablatas, &
 hujusmodi. S. Augustinus volebat
 aliquando aperire portam, laborabat,
 sudabat, nervos omnes intendebat, &
 tamen post tantum adhibitum cona-
 tum non inveniabat modum aperiendi.
 Ictas Domino respondebat se il-
 li aperturum, sed *non modo.* O in-
 felicem consuetudinem ! tu quid di-
 ces : si etiamnum difficultatem ape-
 riri habes, roga Dominum, ut ape-
 rere te juret, quia, quantumvis ille
 velit, ut non graveris propriâ aperire
 manu, eamque liberati tuæ habeat
 reverentiam, nihilominus quampri-
 mum ex parte tuâ feceris, quod potes,
 ipse foris ita ostium impeller, ut idem
 plane sit te aperire, & ipsum intrare.
Si quis aperuerit mihi Jannam, intrabo
ad illum. Ecce nullam Dominus in-

terponit moram, nec momenti qui-
 dem, tantum est ejus desiderium in-
 trandi.

2. Considera meritò illi expectan-
 dum, dum ipse per urbanitatis officium
 illi obviam progressus in via excipias,
 uti fieri solet præclaris hospiti-
 bus, eumque introducas. sed hoc non vult
 facere. vix aditum reperit, & jam est
 intus. *Intrabo ad illum.* aperire pec-
 catoris est, intrare solius est opus
 DEI, & ita seipso totum facit. nec ul-
 lam sub ostio moram patitur, quia
 non venit aliquid petere, uti mos est
 egentium, sed donare, quod benefa-
 ctores solent, venit conversari ut ami-
 cus, consolari ut benevolus, suadere
 ut ductor, sanare ut medicus, docere,
 ut magister, & ideo statim intrat : *Si-*
quis mihi aperuerit, intrabo. Exter-
 ni, etiam postquam aperta est porta,
 expectant, dum veniat, qui aperuit,
 non ita familiares. atque idcirco ex
 hoc actu jam advertis, vix justificatum
 esse peccatorem sincero contriti ani-
 mi dolore, quæ est brevissima obicis
 remotio, illico amicum reddi, etsi
 prius esset inter inimicos DEI maxi-
 mè execrandos. Quomodo ergo non
 ames contritionem illam sanctissimã,
 quæ tam citò tibi conciliat Amicum
 tam præstantem? ut tuus sit, aperire
 sufficit. *Si quis aperuerit mihi Jannam,*
intrabo ad illum. non solum ait *Intra-*
bo, sed intrabo ad illum. quia non ve-
 nit, quasi domus tuæ desiderio renea-
 tur. habet quippe longè pulchriorem
 ad te venit propter te, venit, ut te
 complexu stringat, ut amicè habeat,

ut dicit, ut vix ingressus tuis adsit obsequijs. *Intrabo ad illum.*

3. Considera ingressus hujus tam prompti duas esse causas præcipuas. una est ex parte DEI, quam modò diximus, nempe desideriam, quo flagrat, commorandi cum homine. *Delicia mea esse cum filijs hominum.* Altera est ex parte hominis, quia DEUS non vult, ut is sistant, ut ita loquar, in limine Conversionis suæ contentus meris actibus detestandi peccata, horrendi, abominandi, dolendi, quamvis sanctissimis; sed vult, ut statim transeat ad exercenda opera pietatis, profectus, perfectionis, sicut qui Dominum magnam hospitem jam domi suæ excepit. Unde vides vix ingresso Domino statim agi de præparatione ad cenam: quid ajo de præparatione? de cenâ ipsâ quasi jam paratâ. *Intrabo ad illum, & cenabo cum illo, & ipse mecum.* adeò decet nos promptos esse ad bonum, si revera placere illi cupiamus. Hæc cenâ deinde, si rite perpendimus, honoris est prodigium maximum. quis enim est homo, quem Dominus non solùm visitare dignetur, ut aliàs diximus, sed etiam cenare apud illum? quanquam neque sic satis dixi, cum dixi apud illum: dicere debebam cum illo: quia ita DEUS ipse ore suo pronunciat: *cenabo cum illo.* non dicit *apud illum*, dicit *cum illo.* Factum subinde, ut Regum quispiam vel occasione viæ, vel in venatu inter sylvas pro refectio- ne diverterit ad mapale vilis Pastoris, adeò ut dignaretur etiam de eius ma-

nu recipere dona agrestia frum-
gorum, castaneorum, quæ sicut
plice offerri vidit. Sed quæ
quam accumbere dignabitur
fam ejus rusticam? volet pro
storem mentis suæ esse com-
quam ipse assidere mentis
facit. *Cenabo cum illo.* Et
cum. dum ille sic loquitur, non
est haud dubiè de duabus
mensis; unâ, quæ homini
à DEO: & alterâ, quæ DEO
tur ab homine: aliàs satis
cere: *ego cenabo cum illo, &
cenabit mecum.* Dum igitur
distinguit, mutua sunt officia
DEO homini, & vicissim ab
præstantur DEO, ceteri dicitur fore
sonæ ejusdem conditionis. ut
hoc solum te rapit in extraneis
tionis? *Dilectus meus* *ill.*

4. Considera, qualis sit habitus
quam inprimis homo infirmus
Sunt cibi ejus pauperes. & non
test inquam dare homo modicus
ctus ad gratiam de statuto peccati
dare non potest nisi fructus
penitentia. & isti sunt tibi hospiti
ti cibi. cibi, inquam, sed qui
non sustentant ut hominem
creant: imò usque adeò delectant
in terra ipsi etiam præferat. quæ
apponit homini. & ideo non
lum velle assidere cum homine
mensam ab illo paratam, de
minem abhibere secum ad
suam. *Cenabo cum illo, & ipse*

non. *Ipsæ cenabit mecum, & ego cum illo.* nec mirum id esse tibi debet. Cibi quos DEUS hinc ab homine recipit, sunt opera virtutum: cibi, quos DEVS homini præbet, sunt solatio Spiritus, sunt suavitates, atque delectationes, quibus id compensat, quod patitur. Jam verò dabitum non est, magis delectari DEVM operibus virtutum, quæ ab homine recipit, quàm delectari hominem ideo vult mensam hominis præferre, ut intelligas, eadem proportionem, quæ uteris in pascendo DEO, te ab ipso reciprocè pascendum. Si tu mensam illi lautam apponas, ne dubitasti tantam lautitiam ab ipso reddendam. Si parcam, etiam recipies partem, si tenuem, etiam tenuem referes. Sanctos illos aspice, qui plurimum laborarunt pro DEO. non poterant capere delicias, quas DEVS in mensa in sinum, exclamare cogebantur: *Satis est Domine, satis est.* Contra verò quid est, quod à DEO tam parcè reficaris? causa est, quia ipsam reficis tam parcè. *Retribuis mihi Domine secundam iniquitatem meam.*

5. Considera in refectioe, quam homo DEO præstat, adumbrati statum proficientium: in alterâ, quam DEUS præstat homini, statum perfecturum. non quòd in utroque DEUS pariter reficiat hominem solarijs spiritibus, & homo DEVM bonis operibus, sed quia in statu proficientium plus est, quod homo tribuit ex parte sua, in statu perfecturum plus est, quod DEUS tribuit ex sua. In statu

R. P. Pauli Segneri Manna Anima,

proficientium plus est laboris quàm consolationis, & hinc dicitur homo dare cenam. In statu perfecturum plus est consolationis quàm laboris, & hinc dicitur cenam dare DEUS. Jam verò quis nescit statum proficientium esse tempore prioris in statu perfecturum? atque hinc etiam mentia, quam DEUS accipit ab homine, uti vides, antepositur alteri, quam homo accipit à DEO. *Cenabo cum illo, & ipse mecum.* non: *Ipsæ cenabit mecum, & ego cum illo.* Proinde si magnas à DEO consolationes petas, antequàm multa præstes opera virtutum, scilicet, quid petas? petis esse primò perfectus, deinde proficiens. Sed hoc est pervertere ordinem. primò venit: *Cenabo cum illo.* Deinde succedit; *Et ipse mecum.*

6. Considera utramque mensam, quam hoc loco audisti, non fieri ad lumen solis, sed lucernæ, fidei, inquam, seu de nocte non de die, atque ideo cenam vocari: *Cenabo.* fit illa per eas fidei cognitiones, quas homo experitur in hac valle profundâ obscuritatis, ubi verissimum est DEVM subinde majore illucescere claritate, sed qualiscunque sit, semper plurimum ab eâ differt, cum quâ cernitur in cælo à beatis per lumen gloriæ. & tamen tunc quoque ad lumen gloriæ dabit homini cenam suam. *Beati, qui ad cenam nuptiarum Agni vocati sunt.* Apoc. 19. Sed ista non erit cæna, quasi fiat de nocte, cum ibi perpetua dies resplendeat. alio ex capite cæna erit, ob quam quavis alia cæna dicitur cæna, nempe quia refectio erit

LII   ultima,

ultima, cui nulla alia succedet, adeo erit plena delicijs. nemo inuenietur, qui eam cupiat mutari. cœna, quæ denique sequetur omnimodam cessationem à laboribus in hac terrâ miserâ exantlaris: atque ideo ista etiam est cœna, quam Deus homini iusto pollicetur vicissim, dum ait: *Cœnabo cum illo, & ipse mecum.* non promittit illi eam refectioem duntaxat, quæ fit ad lumen lucernæ, sed ultima non est, quia famem non tollit, sed auget potius. eam quoque promittit, quæ erit ultima, quia famem omnino tollit, sed fiet ad lumen solis. Beatum te, qui hæc legis, si contingat accumbere ad cœnam tam præclaram. Memineris ergo priusquam Dominus

mensam tibi instruat, omnia venire, ut tu pro vitium tenentibus ipsi apponas: & *cœnabo cum illo ipse mecum.* alius tu non committes, si frueris cœnâ quacunque, sed ingressus cor tuum per Conuersionem inde recedet, quia non inuenietur optatam bonorum operum meritum. Ad hunc finem ipse veniet. *trabo ad illum, & cœnabo cum illo ipse mecum.* Quamprimum adhaeseris, somno, joci, otio desistens erit Conuersionis tue: & tunc necesse erit Dominum adhibere, qui susceptus in domum tuam inde relinqueretur postquam junus.

VIII.

Quasi peccatum ariolandi est repugnare, & quasi scelus idololatricæ acquiescere. 1. Reg. 15. v. 23.

I. Considera, ut sis verè obediens, non sufficere, quòd exequaris imperata, sed insuper requiri, ut ideo exequaris, quia imperavit superior. Si exequaris, quia est consentaneum genio tuo: si exequaris præmij cupiditate vel pœnæ metu; nondum es verus obediens; quia cum causæ illæ cessaverint, etiam desines exequi. Tunc verus es obediens, cum superiori tuo non operis tantum materiâ, sed etiam voluntate consenseris, ita ut idem cum ipso velis, atque ideo duntaxat velis, quia ipse vult. Ecce igitur rationem, cur nolle obedire dica-

tur à Domino nolle acquiescere, dicitur nolle exequi, dicitur acquiescere, quia obedientia contra illâ acquiescentiâ voluntatis, quæ demum perfecta est, cum subditi eo pertingit, ut in voluntate Superioris quasi centro suo quiescat. Sed quies ista tam necessaria duntaxat obtineri potest, ubi insuper repugnat. & ideo ut tunc obedienter primam habere pertinet, et tunc agere Superiorem, dum hoc præcipit. Si potius causas quæ credendi malè illum agere, quæ committit gravissimum, quæ